

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A, 1.
6100 Haderslev

Tlf. 74 34 34 34
post@haderslev.dk
www.haderslev.dk

Dir. tlf. 74 34 21 37
cima@haderslev.dk

5. december 2018 • Sagsident: 17/19770 • Sagsbehandler: Cia Mattich

Tilsynsrapport

Virksomhedens navn:

Flyvestation Skrydstrup
Lilholtvej 2
6500 Vojens
CVR nr. 1628 7180

Kontaktperson på virksomheden:

Juddi Stecher Madsen, miljøleder,
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES)

Tilsynet foretaget:

1. november 2018

Tilstede ved tilsynet:

Fra virksomheden:

Juddi Stecher Madsen, miljøleder, FES
Morten Tving, chef driftsområde Skrydstrup, FES
Lars Thestrup, miljøkoordinator, Fighter Wing Skrydstrup
Flemming Berg, leder af AMS, Fighter Wing Skrydstrup
samt diverse fagpersoner på de besøgte anlæg

Fra Haderslev Kommune:

Cia Mattich, Teknik og Miljø

Lovgrundlag:

Kommunen kommer på tilsyn på virksomheden med baggrund i følgende:

- bekendtgørelse nr. 1458 af 12. december 2017 om godkendelse af listevirksomhed, bilag 2, punkt H202, som omfatter lufthavne, flyvestationer og flyvepladser
- bekendtgørelse nr. 1476 af 12. december 2017 om miljøtilsyn
- bekendtgørelse nr. 1475 af 12. december 2017 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse ...

Baggrund for tilsyn:

Tilsynet er et periodisk basistilsyn med virksomhedens eksterne miljøforhold i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Tilsynsomfang:

Foruden drøftelser om en række miljøforhold blev der udført fysisk tilsyn på udvalgte vaskeanlæg og værksteder. Der blev ikke drøftet støjforhold, da disse forhold drøftes på andre møder.

Godkendelsesstade:

Flyvestationen har følgende gældende godkendelser og tilladelser iht. Miljøbeskyttelsesloven:

- Godkendelse samt udledningstilladelser for Flyvestation Skrydstrup og Vojens Lufthavn af 5. oktober 1999 (j.nr. 8-76-11-543-3-96). Godkendelsen er udformet som en rammegodkendelse.
- Opførelse af Flyvevåbenets Hoveddepot er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 29. november 1999 (j.nr. 8-76-11-543-3-96).
- Etablering af permanent vagtbygning med hundehold er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 11. marts 2002 (j.nr. 8-76-3-543-3-02).
- Etablering af 3 kolde lagerhaller og tilpasning af SAR-faciliteter er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 29. november 2004 (j.nr. 8-76-3-543-3-02 II)
- Etablering af mobilt fotolaboratorium (Foto Recce) er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 23. marts 2006 (j.nr. 06/3588)
- Udvidelse af Forsvarets Hoveddepot er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 24. marts 2006 (j.nr. 06/3775).
- Tilladelse til at nedgrave spildevandstank til spildevand fra Foto Recce af 30. marts 2006 (j.nr. 06/3588)
- Danfly Aviations skoleflyvning er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 22. august 2006 (j.nr. 05/315)
- Tilladelse til udledning af overfladevand fra eksisterende og nye befæstede arealer samt tilladelse til udledning af tagvand fra eksisterende og nye bygninger af 5. december 2006 (j.nr. 06/2851)
- Tilladelse til nedsivning af husspildevand fra bygningerne 247, 248, 812 og 813 af 23. juli 2007 (j.nr. 07/4369)
- Miljøgodkendelse til etablering af tankanlæg ved Vojens Lufthavn af 12. juni 2008 (j.nr. 07/25509)
- Øvelsesterræn til brand og rednings køretøjer er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 27. maj 2009 (j.nr. 07/20469)
- Foreløbig tilladelse til indvinding og reinfiltration af grundvand til køling af 9. juni 2009 (j.nr. 09/11699). Tilladelsen er forlænget flere gange og der arbejdes på at gøre den permanent
- Tilladelse til nedsivning af tagvand og pladsvand fra miljøplads (affaldsplads) af 16. juni 2014
- Renovering og udvidelse af affaldsplads er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 24. juni 2014 (j.nr. 10/22287)
- Tilladelse til afledning af spildevand fra affaldsplads til det offentlige spildevandssystem af 15. september 2014 (j.nr. 14/18347)
- Tilladelse til sprængninger på harmoniseringsbanen - omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 22. juli 2015 (j.nr. 14/28843)
- Renovering af brændstofdepoterne nordøst og sydvest er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse samt afgørelse efter spildevandsbekendtgørelsens § 2, stk. 2 om at ændring på spildevandssystemet ikke kræver fornyet tilladelse, jf. brev af 3. september 2015 (j.nr. 15/21263)
- Anvendelse af flymaledokken til maling af hærens køretøjer er omfattet af flyvestationens rammegodkendelse, jf. brev af 11. november 2016 (j.nr. 16/29906)
- Tilladelse til at aflede spildevand fra vask af fly på forplads til hangar 5 til samletank af 29. november 2016 (j.nr. 16/31138)
- Tilladelse til nedsivning af husspildevand fra bygning 170, bygning 171 og ny kontorbygning af 9. juli 2018 (j.nr. 18/20467). Erstatte tilladelse af 23. juli 2007 (j.nr. 07/4369)
- Tilladelse til at aflede spildevand fra vask af fly på forplads til hangar 3 til samletank af 3. september 2018 (j.nr. 18/21714)

Beskrivelse af virksomheden og driften heraf:

Virksomheden er en militær flyvestation, hvor civil luftfart også har adgang. På stationen er der desuden en række tilknyttede aktiviteter, bl.a. værksted, malehal, motorafprøvning, skydebane, affaldsplads m.m.

Tilsynets bemærkninger iht. dagsorden udsendt den 9. oktober 2018:

Ad 1. Flyvestation Skrydstrup/FES orienterer om hidtidige og planlagte ændringer af miljømæssig betydning på Flyvestation Skrydstrup siden sidste miljøtilsyn den 13. oktober 2015. Undtaget fra punktet er flystøj, som bliver drøftet på særskilte møder med Haderslev Kommune, bl.a. på mødet den 7. juni 2018.

Den største ændring er flytningen af F-16 fra eskadrille 730 (SV) til eskadrille 727 (SØ), som pågår. Forsvaret er i gang med at belyse den støjmæssige betydning af denne flytning.

Der bliver løbende udskiftet brændstoftanke, som opfølgning på sløfningsfristerne i olietankbekendtgørelsen. Den store ombygning af tankanlægget (NEPS) var i gang i 2005 og nærmer sig afslutningen.

Tankene ved KØR og fjernvarmeanlægget er udskiftet for ca. et år siden.

Rådgivere har udført en omfattende kortlægning af olieudskillere og tanke i ugerne 35-36 i år. Kortlægningen er mere uddybende end Niras' kortlægning fra 2015. Den har en historisk tilgang og fokus på forurening. Opsamlingstanke som NDI-tanken, hydrazintanken, tankene til flyvaskevand og sumpen i miljøhallen indgår også i kortlægningen. Den endelige rapport fra kortlægningen forventes at foreligge omkring årsskiftet.

Kommunens bemærkninger:

Udskiftning af brændstoftanke skal anmeldes til kommunen til vurdering af, om olietankbekendtgørelsens regler overholdes.

Forsvaret skal være opmærksom på, at spildolietanke og kemikalietanke kan have en kortere holdbarhed end sløfningsfristerne for tanke til rene olieprodukter i olietankbekendtgørelsen, da væsken kan være mere ætsende.

Ad 2. Nye tilladelser, miljøgodkendelser, klager siden sidst og lign.

De listede tilladelser m.m. blev drøftet.

Tilladelserne til at etablere samletank til flyvaskevand ved Hangar 3 og 5 fra hhv. 2018 og 2016 indeholder vilkår om, at vaskepladsen skal spules over efter flyvask og før spjældet igen åbnes til afledning til recipient. Den nugældende instruks for vask på pladsen indeholder ikke denne regel. Forsvaret oplyser, at instruks vil blive rettet.

Flyvestationen har ikke modtaget klager udover henvendelsen om hyletonen ved Savværksvej og flystøj. Flystøj behandles i andet regi.

I forbindelse med hyletonen ved Savværksvej har Flyvestationen haft kontakt til naboen og udført undersøgelser i området. En ventilator er blevet repareret, men der er ikke fundet støj, der passer med beskrivelsen i naboen's henvendelse. Naboen har fået Flyvestationens kontaktinformationer, hvis lyden opstår igen.

Spildevandsforholdene ved Hangar 3 blev drøftet. Ved ansøgningerne i forbindelse med flytning af eskadrille 730 til 727 blev det konstateret, at der ikke var givet en tilladelse til afledning af spildevandet fra Hangar 3. Det er nu kortlagt, hvor spildevandet afledes til, og der er indsendt en ansøgning til kommunen om nedsivning af spildevand fra Hangar 3.

Ad 3. Årlige afrapporteringer iht. vilkår 43 i rammegodkendelse af 5. oktober 1999

Juddi Stecher Madsen foreviste et revideret afrapporteringsskema, som passer med anvendelses-specifikationen i bilag 4 i miljøgodkendelsen af 5. oktober 1999. Ved fremtidige afrapporteringer vil dette skema blive anvendt.

Ad 4. Notat med screening af utætte olieudskillere på Flyvestation Skrydstrup fra 2015

Der er skiftet nogle af de defekte olieudskillere. Der mangler at blive skiftet ca. 10 olieudskillere. Der er ca. 6 olieudskillere, der skal vurderes for, om der fortsat er behov for dem. Det kan f.eks. være ved anlæg, hvor den oprindelige funktion er ophørt.

Eskadrille 730 er helt ryddet for olieudskillere i forbindelse med etablering af det kommende F-35-anlæg.

Den løbende kontrol og vedligehold er overgået til ISS. ISS har fået instruksen for arbejdet.

Ad 5. Brændstoftanke

Der pågår en udskiftning af de "ukendte" tanke. De "ukendte" tanke er tanke, hvor der mangler tankmærker og tankattester, og som derfor skal slettes, jf. olietankbekendtgørelsen.

Der udføres månedlige pejlinger og visuel kontrol af alle tanke, jf. olietankbekendtgørelsens krav om egenkontrol. NEPS-systemets rørføringer har deres eget kontrolsystem.

ISS foretager den rutinemæssige pejling og tilsyn. Forsvaret forestår de nødvendige tankudskiftninger.

Ad 6. Opsamlingstank ved hydrazinanlægget

F-35 vil ikke anvende hydrazin. Det nuværende lager burde være tilstrækkelig til F-16's levetid. Tanken skal have inspektion i 2019.

Hydrazinanlægget hører under AMS, som har udarbejdet en instruks om *Arbejde i hydrazinbygning*. Instruksen indeholder også retningslinjer for tømning af opsamlingstanken.

Ad 7. Sprængningsaktiviteter i forbindelse med erhvervspraktikanter

Der blev udleveret en beskrivelse af sprængningsaktiviteter i forbindelse med erhvervsaktiviteter.

Der er erhvervspraktikanter 9 uger hvert år fordelt jævnt over forår og efterår.

Der foretages ikke sprængninger, men der anvendes kanonslag, øvelseshåndgranat og løse skud på onsdag eftermiddage og aften samt torsdag formiddage. Det sker ved Hangar 2 eller i skovområdet ved forhindringsbanen inde på flyvestationen.

Der er aldrig modtaget klager over denne aktivitet.

Ad 8. Evt.

Under evt. blev muligheden for revision af flyvestationens miljøgodkendelser drøftet.

Der udestår en afklaring af, hvad anlægsloven medtager af miljøforhold.

Forsvaret ønsker at få alle flyvestationens miljøgodkendelser revurderet.

Det aftales, at forløbet herfor drøftes, når omfanget af anlægsloven er kendt.

Ad 9. Fysisk tilsyn

Bemærkningerne til de enkelte tilsynspunkter ses nedenfor.

Ad 9a. ALS-komplekset, bygning 304**Besigtigelse af beholder til opsamling af gulvvaskevand i smøregrav, jf. tilsyn 2015**

Værkstedbygningerne 319 og 304 blev besigtiget.

Opsamlingsbeholderen stod i smøregrav og er indrettet med påfyldningstragt og overfyldningalarm. Beholderen tømmes af slamsuger.

Vaskemaskiner til motordele m.v. tømmes af slamsuger. Olieholdige klude sorteres fra og bortskaffes særskilt.

Ad 9b. NDI-værkstedet**Er alarm for væskestand på samletank monteret, jf. tilsyn 2015?**

Alarmen til tanken er bestilt.

Ad 9c. Vaskerampe ved bygning 045**Er den taget ud af drift, som oplyst i opfølgning på tilsynet 2015 (indsendt 31. marts 2016)**

Vaskerampen blev besigtiget.

Selve vaskerampen bruges stort set ikke mere. Men vaskepladsen umiddelbart ved siden af rampen bruges. Pladsen er indrettet med acu-dræn på de to sider, som vaskearealet har hældning mod.

Ad 9d. Flyvaskeplads ved Hangar 5

Vaskepladsen og styringsanlægget blev besigtiget. Styringen sidder umiddelbart indenfor døren i Hangar 5. Alarmen for fyldt samletank vises med lys. Der er skiltet med betydningen af lyset. Styringen af spærreventilen sidder også i denne enhed.

Ad 9e. Tankanlæg til fly ved lufthavnen

Bemærkninger til punktet fremsendes særskilt til Vojens Lufthavn.

Ad 9f. SUN-værksted, våbenværksted og tilhørende vaskehal

KVK- og SUN-værkstederne blev besigtiget.

Kemikalierne i KVK-værkstedet står i skab med opsamlingskar i bunden.

KVK-vaskehallen indeholder vaskeanlæg til kanondele og en petroleumsvasker. Begge anlæg tømmes af slamsuger efter behov. Udsugningen fra petroleumsanlægget serviceres regelmæssigt af et servicefirma. I vaskehallen står desuden et fedtanlæg. Opsamlingskarret til overskydende fedt tømmes efter behov.

Ad 9g. Skydebanen og logbog

Logbogen føres elektronisk og forefindes ikke ved skydebaneanlægget.

Skydebanen er renoveret med nye porte mellem banerne, ny grusbelægning på banen og ny overflade på blænderne. Desuden er kuglefanget blevet ændret til et miljøkuglefang. Kuglefanget består af gummigranulat, som er dækket med en folie. Efter et vist antal skud bliver granulatet sorteret for kuglemateriale og fyldes derefter i kuglefanget igen. Antallet af skud registreres i logbogen.

Ad 9h. Motorafprøvningssteder

Ved tilsynet blev der udpeget de steder på flyvestationen, hvor der foregår motorafprøvninger.

Kommunen har efterfølgende udarbejdet et kortbilag med oplysningerne.

Motorafprøvningerne er opdelt i high power test og interface afprøvninger.

Der foregår high power motorafprøvninger i eskadrille 730 og 727. På en plads ved hver af disse eskadriller findes der fastgøringsanlæg til at udføre testen.

Interface afprøvningerne foregår ved Hangar 3, 4 og 5 samt ved bygning 501 (flyværkstedet).

Hangar 3, 4 og 5 ligger hhv. i sydøst, nordøst og sydvest.

Efter tilsynet har Forsvaret fremsendt en oversigt over de forskellige typer motorafprøvning, der foregår på Flyvestationen.

Supplerende punkter i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsens offentliggørelseskrav

I miljøtilsynsbekendtgørelsens er der krav om, at miljøtilsynsrapporter skal offentliggøres.

§ 11, stk. 1, beskriver, hvilke oplysninger, der som minimum skal offentliggøres. For at opfylde dette krav skal kommunen supplere med nedenstående punkter.

Konstateret jordforurening

I henhold til jordforureningslovens¹ § 3, stk. 2, foretager Forsvaret i samarbejde med regionsrådet kortlægning af forurenede arealer på vidensniveau 1 på Forsvarsministeriets ejendomme.

Region Syddanmark oplyser på deres hjemmeside, at der er sagsbehandling i gang på lokaliteten.

Kortlægningsarbejdet har konstateret en række forureninger på Flyvestationens område. Forureningskilderne er primært brændstof.

Meddelte håndhævelser

Der er ikke meddelt håndhævelser til Flyvestation Skrydstrup i forbindelse med tilsynet.

Konklusion

Flyvestation Skrydstrup indsender årligt egenkontroloplysninger, bl.a. med oplysninger om støj fra flyvninger (TDENL-beregning), aktiviteter på skydebanen samt opgørelser over produceret affald og forbrug af råvarer m.m.

TDENL-tallet for 2017 overskred grænseværdien i flyvestationens miljøgodkendelse fra 1999. Kommunen har derfor i august 2018 indskærpet vilkåret om TDENL-kontrolallet overfor Forsvaret.

Samlet blev forholdene ved tilsynet overordnet fundet miljømæssigt tilfredsstillende og væsentlige vilkår synes overholdt.

Supplerende oplysninger til tilsynsrapporten

Nedenstående oplysninger gives til generel orientering.

Offentliggørelse

Haderslev Kommune skal offentliggøre denne tilsynsrapport i henhold til § 12 i miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Virksomheden har mulighed for at komme med bemærkninger før offentliggørelsen. Hvis kommunen ikke har modtaget bemærkninger fra jer senest 14 dage efter, at I har modtaget dette udkast til tilsynsrapporten, vil den være endelig og blive offentliggjort på hjemmesiden for Digital Miljøadministration (DMA), www.dma.mst.dk.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 895 af 03/07/2015

Aktindsigt

I henhold til samme § 12 har enhver adgang til aktindsigt i de øvrige oplysninger, som kommunen er i besiddelse af med de begrænsninger, der følger af offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Brugerbetaling

Miljøtilsynet er omfattet af regler om brugerbetaling, og der afregnes efter det aktuelle timeforbrug fordelt på timer forbrugt på virksomheden og timer forbrugt udenfor virksomheden.

Timeprisen fastsættes årligt af Miljøstyrelsen. Betalingen opkræves samlet for perioden 1. november – 31. oktober, jf. brugerbetalingsbekendtgørelsen. En samlet regning udsendes en gang årligt i november måned.

Klagevejledning

Offentliggørelsen af denne tilsynsrapport sker med de begrænsninger, der følger af offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Afgørelser i forbindelse med tilsyn kan ikke påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i henhold til § 69 i Miljøbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse kan i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 101 indbringes for domstolen. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter datoen for afgørelsen.

Udført af:

Cia Mattich

miljømedarbejder